

“Lastikler İçin Piyasa Gözetimi ve Denetimi” Projesi (MSTyr15)

Bülten 4 - Nisan 2018

Lastikler İçin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Projesi (MSTyr15), PROSAFE koordinasyonunda AB tarafından finanse edilen bir projedir. Mart 2016 tarihinde başlayan proje 30 Haziran 2018 tarihinde sona erecektir.

Proje süresince Avrupa Birliği ve Türkiye’den toplam 15 piyasa gözetimi ve denetimi otoritesi, binek araç lastiklerine ilişkin etiket ve teknik doküman incelemesi gerçekleştirmiştir. Ayrıca, bazı lastiklerden numune alınarak akredite laboratuvarlarda ıslak zemin yol tutuşu (WG) ve yuvarlanma direnci (RR) testleri yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar, 12 Nisan 2018 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirilen proje toplantısında piyasa gözetimi ve denetimi otoriteleri tarafından ele alınmıştır.

Denetim Sonuçları

Lastik satıcılarında yapılan etiket kontrollerinde, incelenen 8.977 lastiğin 565 (%6,3) adedinde uygunsuzluk tespit edilmişken, lastik sağlayıcıların internet sayfalarına yönelik yapılan incelemelerde ise 2.879 lastiğin 627 (%21.8) adedinde uygunsuzluk görülmüştür. Uygunsuzluk türleri genel olarak ürün üzerinde etiket bulunmaması, etiketin eksik veya yanlış bilgi içermesi veya fatura üzerinde etiketle ilgili bilgilerin eksikliği oluşturmaktadır.

Doküman İncelemeleri

747 ekonomik operatöre (satıcılar, ithalatçılar, üreticiler ve üretici temsilcileri) teknik dokümanların sunulması için iki hafta süre verilmiş olmasına karşın bu bilgilerin süre içerisinde temininin zor olduğu görülmüştür. Örneğin, vakaların %40’unda ilgili dokümanlar 40 ila 60 gün arasında sunulmuş olup, %10’unda ise doküman sunulmamıştır. Ayrıca, etiketlerde bulunan bilgiler için 1222/2009¹ sayılı AB Tüzüğü’nde belirtildiği üzere UNECE (BM/AEK) Regülasyon 117’ye göre ıslak zemin yol tutuşu (WG) testleri gerçekleştirilmiştir.

Yaptırım Uygulamaları

Katılımcı ülkeler, etiket control, teknik doküman incelemeleri ve test sonuçlarına göre uygunsuz olduğu tespit edilen ürünler için uygulanacak yaptırımlarda ortak bir yaklaşım üzerine anlaşma sağlanmıştır. Böylece, sonuçlar Avrupa Komisyonu Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi ve İletişim Veritabanı’na (ICSMS) eklenerek tüm AB üyesi ülkeler ile Türkiye’ye Lastikler Yönetimsel İşbirliği Grubu (ADCO) aracılığıyla gönderilecektir.

Projenin Ana Sonuçları

Genel olarak denetim sonuçları olumlu olmakla birlikte (örneğin, çoğu durumda test yapılan lastiklerin teknik düzenlemelere uygun olduğu) etiketleme ve teknik belgelerin tam ve doğru olması konusunda bazı önemli eksiklikler tespit edilmiştir. Karşılaşılan temel problemler, satıcılarda ve internet sayfalarında doğru bilgilerin bulunmaması, teknik belgelerin tam, doğru ve uygun olmamasıdır.

¹ Teknik düzenlemeye aşağıdaki adreslerden ulaşabilirsiniz:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1493985219864&uri=CELEX:02009R1222-20120530>

<http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.16432&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=1222/2009>

Diğer taraftan, test edilen birçok lastik modelinde, hem ıslak zemin yol tutuşu (WG) hem de yuvarlanma direnci (RR) için beyan edilen sınıflara uygun olduğu görülmüştür. Test edilen toplam 131 adet lastiğin yalnızca 16'sı (% 12) ıslak zemin yol tutuşu (WG) ve 19'u (% 14.5) yuvarlanma direnci (RR) gereksinimlerini karşılamamıştır. 1222/2009 sayılı AB Tüzüğü'nün hükümlerine göre, uygunsuzluğu doğrulamak için üç ek numune alınarak test prosedürleri tekrarlanmıştır. İlk sonuçlara göre sadece 4 tip lastiğin ıslak zemin yol tutuşuna (WG) uymadığı ve 9 tip lastiğin yuvarlanma direnci (RR) için uygunsuz olduğu görülmüştür.

Ayrıca, Avrupa Lastik ve Kauçuk Üreticileri Birliği (ETRNA) ve Lastik İthalatçıları Birliği (ITMA) tarafından projeye verilen destek ve katılımcı ülkeler tarafından dağıtılan bilgilendirme dokümanları da tüketicilerin, satıcıların ve bazı tedarikçilerin farkındalığının artmasını amaçlamıştır. Projenin diğer bir olumlu sonucu ise, proje çerçevesinde düzenlenen eğitimler ve ulusal çalıştaylar sayesinde katılımcı ülkelerin piyasa gözetimi ve denetimi otoritelerinin yetkinlik kazanmasıdır.

İletişim Faaliyetleri

Faaliyetlerin etkisini en üst düzeye çıkarmak için, üretici, tedarikçi, bayi, meslek kuruluşu, tüketici ve ortak kuruluşlarını hedefleyen ulusal etkinlikler aşağıdaki katılımcı ülkelerde organize edilmiştir: Bulgaristan, Finlandiya, İrlanda, Lüksemburg, İspanya, İsveç ve Türkiye.

Ayrıca, MSTyr15, 5 Haziran 2018 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilecek Avrupa Birliği Sürdürülebilir Enerji Haftası'nda ([EUSEW](#)) PROSAFE ve ECOS ile organize edilecek konferansta tanıtılacaktır.

Ayrıca, MSTyr15, ABOS ile 5 Haziran 2018'de Brüksel'de düzenlenen PROSAFE tarafından düzenlenen Politika Konferansı olan AB Sürdürülebilir Enerji Haftası'nda (EUSEW) tanıtılacaktır.

Gelecek Aşamalar

30 Haziran 2018 tarihinde sona erecek proje için, **30 Mayıs 2018** tarihinde Brüksel'de PROSAFE ofisinde Proje Yönetim Ekibi ve Danışma Kurulu'nun katılım sağlayacağı bir [sonuç toplantısı](#) gerçekleştirilecektir. Bu aşamadan sonra yaptırım uygulamalarına devam edilecek ve proje raporu hazırlanacaktır.

İletişim

İletişim: Nicolaas Olie, Yönetici, nico.olie@prosafa.org ve info@prosafa.org
MSTyr15 hakkında daha fazla bilgiye www.mstyr15.eu sitesinden ve [@MSTyr15](https://twitter.com/MSTyr15) Twitter hesabından ulaşabilirsiniz.

Uyarı!

Yukarıda belirtilen sonuçlar katılımcı ülkelerin piyasalarından alınan numunelere ilişkindir. Rutin olarak gerçekleştirilen piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde olduğu gibi, denetim sonuçları otoritelerin güvensiz ve uygunsuz ürünlerin tespit edilmesine ilişkin faaliyetlerini kapsamaktadır. Sonuçlar tüm piyasanın istatistiksel durumunu temsil etmemektedir. Proje kapsamında yapılan testler, akredite laboratuvarlarda gerçekleştirilmiş olup, enerji verimliliği ve tüketici güvenliğine ilişkin gereksinimlere odaklanmaktadır.

Sorumluluk reddi

Bu PROSAFE bülteni, 696124 numaralı hibe anlaşması altında Avrupa Birliği'nin Horizon 2020 Araştırma ve İnovasyon programı tarafından desteklenen MSTyr15 Projesi kapsamında hazırlanmıştır. Bu bültenin içeriği yazarın kendi görüşünü temsil etmekte olup Avrupa Birliği'nin herhangi bir parçasının görüşünü temsil etmemektedir. Avrupa Birliği Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Ajansı (EASME), içerik bilgilerinin herhangi bir şekilde kullanılmasından doğacak sorumluluğu kabul etmemektedir.